

TUSSEN

Pasen
2024

BEELD

Magazine van het
Bisdom Rotterdam

Pasen en onze 'missio'

Bisschop Van den Hende:

*Ons doopsel
als basis*

Laurentius zingt:

*Marialiederen
in de kathedraal*

Woord van God:

*De verrijzenis
van Christus*

Plus:

*Roepingenzondag
2024*

3

BISSCHOP

Pasen en onze 'missio'

4

WOORD VAN GOD

'Ik ervaar echt dat ik praat met de Heer'

6

LAURENTIUS IS VERWONDERD

Elisabeth van Thüringen

7

PASEN

Vier het mee in de parochie

8

INTERVIEW

Pasen:
krachtbron van onze hoop

10

BISSCHOP

Ons doopsel als basis

13

NIEUWS

14

KIEZEN VOOR DE KERK

Lex van Os aan het woord

Daphne van Roosendaal
Hoofdredacteur

Welkom in het eerste nummer van de nieuwe jaargang van Tussenbeide, met extra aandacht voor Pasen. Lees het artikel van bisschop Van den Hende over Pasen, ons doopsel en het synodegesprek met jongeren (p. 10-12). Lees meer over de paasfolder die in parochies wordt verspreid (p. 7). En wat hebben Pasen en diaconie met elkaar te maken? Blader snel door naar p. 8-9.

Kort na Pasen komt Lourdes naar Rotterdam. Van dinsdag 9 t/m vrijdag 12 april verwelkomt het bisdom de relieken van de heilige Bernadette Soubirous in de kathedraal. U bent van harte uitgenodigd. Lees verder op p. 13 en zie de agenda op bisdomrotterdam.nl.

In de bijbelrubriek staat deze jaargang telkens een andere evangelist centraal. De reeks opent met Marcus en een prachtige bijbehorende illustratie (p. 22-23).

Heeft u een persoonlijk postabonnement, dan ontvangt u hierbij een brief met het verzoek om een gift van € 12,50. Uw bijdrage voor Tussenbeide wordt zeer gewaardeerd! Heeft u geen postabonnement en wilt u ook een bijdrage geven? Scan de QR-code.

Geefonline:

TUSSENBEIDE LIEVER BIJ U THUIS OP DE MAT?

Tussenbeide wordt verspreid via de parochies in het bisdom Rotterdam. Zo kunt u in de kerk dus altijd uw gratis exemplaar meenemen. Grijpt u wel eens mis? Meld u dan aan voor een persoonlijk abonnement en ontvang Tussenbeide bij u thuis via uw eigen brievenbus. We bieden u graag het gemak van een persoonlijk abonnement.*

**Meld u aan via tussenbeide@bisdomrotterdam.nl
of bel met het bisdom op 010 - 2815171.**

* Voor een persoonlijk abonnement vragen we u een jaarlijkse gift van € 12,50

16

LAURENTIUS ZINGT

Marialiederen in de kathedraal

18

TIPS VAN LAURENTIUS

Lees, kijk, luister, proef

20

VASTENTIJD

Leven in een
veranderende wereld

22

LAURENTIUS LEEST DE BIJBEL

De verrijzenis van Christus

24

DIENEN

Caritascursus helpt helpen

26

VRAAG & ANTWOORD

Wat betekent de menswording
voor de sociale leer?

28

VRONESTEYN

Wat vraagt God van jou?

29

IN MEMORIA EN PERSONALIA

BISDOM
ROTTERDAM

Editie Pasen 2024

COLOFON:

Tussenbeide is een uitgave van het bisdom Rotterdam. Het blad verschijnt vier keer per jaar.

Hoofdredacteur:

Daphne van Roosendaal
Redactie: Frits Vermeulen,
Jolanda de Wolf

Redactie, administratie, advertenties:
Koningin Emmaplein 3, 3016 AA Rotterdam
T: 010 - 281 51 71
E: tussenbeide@bisdomrotterdam.nl
I: www.bisdomrotterdam.nl

IBAN: NL30INGB0000464304

Conceptontwikkeling,
grafisch ontwerp en vormgeving:
Dailymilk, Rotterdam

Redactioneel advies conceptontwikkeling:
Bureau Wielenga / Sjoerd Wielenga

Cover: Bisdom Rotterdam

Illustratie Laurentius: Niek van Ooijen

Vormgeving en druk: Halewijn NV, Antwerpen

Abonnementen:
€ 1,50 per jaar voor parochies.

Tussenbeide wordt verpakt in rietsuiker folie. Dit heeft het Vinçotte OK biobased **** certificaat. De folie is niet composteerbaar, maar wél volledig recyclebaar binnen het reguliere inzamelsysteem (afval wordt grondstof).

Artikelen uit Tussenbeide mogen met bronvermelding vrij worden overgenomen in parochiebladen. Illustraties en foto's mogen alleen worden gebruikt als vooraf toestemming is verleend door de redactie.

Pasen en onze 'missio'

+ Johannes van den Hende
Bisschop van Rotterdam

*'Het evangelie is voor
de hele wereld bestemd'*

In een kapel in Rome is een tabernakel in de vorm van een wereldbol. In een lange sliert lees je op dit ronde tabernakel de woorden van Jezus: "Gaat uit over de hele wereld en verkondig het evangelie aan heel de schepping." Het zijn de woorden van Jezus wanneer Hij na zijn verrijzenis aan zijn leerlingen verschijnt en hun de opdracht geeft om de blijde boodschap te gaan verspreiden (Marcus 16, 15).

Het tabernakel in de vorm van een wereldbol is een indrukwekkende verbeelding van deze zendingsopdracht van de verrezen Heer aan zijn Kerk. Door de vorm van het tabernakel wordt nog eens onderstreept dat het evangelie voor de hele wereld is bestemd en niet voor eigen kring alleen. Bovendien verbindt het tabernakel de opdracht om het evangelie te verspreiden met het sacrament van de eucharistie. In het tabernakel worden immers de overgebleven hosties bewaard en er brandt een lampje ten teken dat in het sacrament de verrezen Heer aanwezig is.

In de eucharistie ontvangen wij telkens weer de nodige kracht om er op uit te gaan en het evangelie te verspreiden. In de eucharistie worden we door de levende Heer zelf voor deze zendingsopdracht toegerust en gevoed door zijn woord en sacrament. Niet zonder reden is een ander woord voor de viering van de eucharistie: de heilige mis. Het woord mis komt van het Latijnse woord missio dat zending betekent.

Ik bid dat we op Pasen in de viering van de eucharistie de nabijheid van de levende Heer mogen ervaren. Dat we als Kerk opnieuw de kracht ontvangen om het evangelie niet voor onszelf alleen te houden maar te durven delen met anderen die wij op onze levensweg ontmoeten. Zalig Pasen! ■

‘Ik ervaar echt dat ik praat met de Heer’

Door Daphne van Roosendaal

Beelden: Bisdrom Rotterdam

Gianni van Meijl (18)

Woont in: Delft

Studeert: Bouwkunde TU Delft

Welke bijbel heb jij?

De Willibrord vertaling '95 in een eenvoudige uitvoering. Het is een mooie vertaling. En hij lijkt op de Willibrord vertaling '75 die in de mis wordt gebruikt. Het is dus niet een heel andere taal dan in de kerk. Hij heeft echt een taal die je associeert met de liturgie en die respect uitdraagt voor de Heer. Ik heb deze gekocht voordat ik naar de Wereldjongerendagen in Lissabon ging. Daarvoor had ik alleen een pocketuitgave van de vier evangeliën. Als ik meer wilde lezen, las ik de bijbel van mijn ouders.

Waarom zien we dat deze bijbel van jou is?

Er zit een naamkaartje in. Er zit een folie omheen dat de kaft beschermt. Ik schrijf er niet in. Daarvoor heb ik een apart aantekeningenboekje. Op reis naar de WJD heb ik hem ook netjes gehouden, tussen twee andere boeken in. Ik doe er mijn best voor om hem netjes te houden. Ik vind het namelijk prettig als hij er mooi uitziet. Maar ook omdat het het Woord van God is. Het zou stom zijn om dat onder in je tas te duwen en dat er dan een pagina blijft hangen als je hem eruit haalt.

Wanneer lees jij de bijbel?

Ik bid 's ochtends vaak de lauden, het ochtendgebed, en 's avonds de complete, de dagsluiting. Dat zijn in feite bijbelteksten: psalmen en een korte schriftlezing. In het katholieke studentenhuus waar ik woon lezen we nu 's avonds na het eten een stuk uit het boek Exodus. En ik probeer elke week te bidden met de bijbel via de Ignatiaanse spiritualiteit. Dat is een gebed, waarin ik mediterend bid met een bijbeltekst, twintig minuten of iets langer. Teksten die je al jaren kent, kunnen je dan heel erg verrassen. Als ik zo bid, kan ik God een vraag stellen, of om een genade vragen. Bijvoorbeeld om me te helpen meer open te staan voor Hem. Soms gaat het ook om keuzes. Kan ik mee naar WJD@Home op Ameland? Ik wist niet of

het slim was om te gaan, want bij mijn studie was die week erna de periodeafsluiting met tentamens. Dus ik heb het in gebed voorgelegd. Ik ervaar echt dat ik praat met de Heer. Een antwoord komt bijvoorbeeld door het woord van de tekst zelf. Maar het kan ook iets zijn dat naar boven komt en heel erg binnenvalt. En als ik soms iets niet snap, heeft een priester me ooit geadviseerd, kan ik gewoon hardop zeggen: Heer, ik maak het nu stil, zodat U tijd heeft om te praten. Bij de vraag over WJD@Home, kwam het antwoord supersnel. De Heer sprak mij meteen aan met een van de eerste zinnen, waarin Hij aangaf dat het belangrijk was deze tijd met Hem door te brengen. Heel indrukwekkend. Maar het komt ook best vaak voor dat er een hele tijd niets gebeurt, en dan ineens, op het laatste moment, toch nog.

Wat betekent de bijbel voor jou?

Het is het Woord van God, dus het is God die met je spreekt. Het is niet een gewoon leesboek. Als je de bijbel leest, krijgt de Heer de kans om met jou te spreken. Daarnaast is het ook zo dat de Heer onderwijst in de bijbel. Je leest wat Hij predikt en wat Hij de farizeeën uitlegt. Dat zijn ook voor ons levenslessen. ■

Elisabeth van Thüringen

Wat: Muurschilderingen gemaakt door Jan Dunselman
Waar: HH. Laurentius en Elisabeth Kathedraal, Rotterdam

Wanneer: 1922
Materiaal: Olieverf op linoleum

Wie de HH. Laurentius en Elisabeth Kathedraal in Rotterdam bezoekt valt meteen de rijke murendecoratie op. Een aantal heeft het leven en werk van Elisabeth van Thüringen (1207-1231) (ook wel: Elisabeth van Hongarije) tot onderwerp. In de doopkapel zien we haar doop in 1207. Koning Andreas II van Hongarije en zijn vrouw Gertrudis van Andechs-Meranië houden de kleine Elisabeth ten doop terwijl het Goddelijk licht op haar straalt.

De twee muren links en rechts voor in de kerk (transeptmuren) vertellen over haar leven. Ze was gelukkig getrouwd en gaf veel om de armen. Haar man vond echter dat ze te veel weggaf. Op een dag controleerde hij haar schort. De broden die daarin zaten veranderden op wonderlijke wijze in rozen. Naast dit rozenwonder is ook de verdrijving van Elisabeth van Hongarije uit de Wartburg in Thüringen te zien, na het overlijden van haar man.

Kunstschilder Jan Dunselman heeft deze scènes extra luister bij willen zetten door op een strook boven de tafereelen met goudverf vier zaligsprekingen te plaatsen (Matteüs 5): Zalig de barmhartigen, Zalig de zuiveren van harte, Zalig de vreedzamen en Zalig die vervolging lijden.

Op de andere muur wordt Elisabeth opgenomen in de Derde Orde van Franciscus en zet zij haar belangrijke werk voort. Ook daar voedt zij de armen met brood en verzorgt ze de zieken. De zaligsprekingen boven deze schilderingen luiden: Zalig de armen van geest, Zalig de zachtmoedigen, Zalig zij die weenen en Zalig die hongeren en dorsten. ■

*Door Ingrid Henkemans,
 Erfgoed specialist Museum Catharijneconvent*

DRIE DAGEN PASEN

Vier het mee in de parochie

“Iedere zondag viert de Kerk de verrijzenis van Christus. En eenmaal per jaar gebeurt dit heel in het bijzonder wanneer we Pasen vieren.” In een folder die speciaal vanwege Pasen wordt verspreid in parochies in het bisdom, wordt uitgenodigd om Pasen samen te vieren in de kerk.

Pasen is het hoogtepunt van het kerkelijk jaar. De driedaagse viering van Pasen bestaat uit Witte Donderdag, Goede Vrijdag en de Paaswake op Paaszaterdag, en gaat verder op Paaszondag en in de Paastijd.

De paasfolder over het triduum is daarom beschikbaar in de week vóór Pasen, dus voor Palmzondag (24 maart). Parochies kunnen de folder uitreiken op Palmzondag en zo uitnodigen om op zaterdag de Paaswake mee te vieren en ook de dagen die eraan voorafgaan.

Het Paastriduum is namelijk één liturgische viering die zich uitstrekt over drie dagen. In de avondmis van Witte Donderdag en op Goede Vrijdag ontbreken de gewone slotritten, in de liturgie van Goede Vrijdag en van de Paaswake de gewone openingsritten. De ene viering sluit aan bij waar de vorige eindigde.

Op de voorkant van de folder staat: “Vrede zij u”. “Vrede zij u” is de groet van de verrezen Heer, die wordt gelezen op de zondag na Pasen (beloken Pasen). Jezus, verrezen uit de dood, bezoekt zijn leerlingen die uit angst alle deuren gesloten hebben. Drie keer zegt Jezus: “Vrede zij u.” Twee keer tegen de aanwezige apostelen en later nog eens tegen de apostel Thomas.

En al eerder vóór zijn lijden beloofde Jezus zijn apostelen: “Mijn vrede laat Ik u na, Mijn geef Ik u” (Johannes 14, 27). Daarom bidt de priester in iedere eucharistieviering voorafgaand aan de vredewens tot de gekruisigde en verrezen Heer die in het sacrament aanwezig is: “Let niet op onze zonden, maar op het geloof van uw Kerk, vervul uw belofte, geef vrede in uw naam en maak ons één.” Daarna wensen wij elkaar de vrede van de verrezen Heer die bevrijdt en één maakt. Het is de paaswens die wij in Jezus’ naam mogen doorgeven. ■

Download de folder.
Scan de QR-code:

Illustratie: Merel van Lamoen

INTERVIEW

Pasen: krachtbron van

Door Daphne van Roosendaal

Pasen is het hoogtepunt in het kerkelijk jaar en een bijzondere liturgische plechtigheid. Er worden maar liefst drie dagen voor uitgetrokken (zie p. 7 in deze Tussenbeide). Liturgie en diaconie horen bij elkaar in de zending van de Kerk en vullen elkaar aan. En daarom is Pasen ook een hoogtepunt als het gaat om diaconie en naastenliefde. Daarover vertelt diaken Ed Doe van de parochiefederatie H. Laurentius Rotterdam Rechter Maasoever (RRM).

Als het gaat over Pasen en diaconie begint hij met een evangelielezing van een recente zondag. “Op een gewone zondag kun je bijvoorbeeld horen over Jezus die uit de synagoge komt en naar de schoonmoeder van Petrus gaat. Hij geneest haar van haar koorts. En dan komen de mensen kijken. Ze staan in de rij om Jezus ook te zien en om ook genezen te worden. Twee dingen komen hier samen. Het eerste is dat mensen op de één of andere manier iets hebben. Ze zijn ziek of hebben bepaalde andere zorgen en ze hopen op hun

genezing van Jezus. Het andere is, dat de schoonmoeder die is genezen dienstbaar wordt voor Jezus en ook voor anderen. Dus op de één of andere manier voelt zij zich geroepen om door te geven wat Jezus voor haar heeft gedaan.”

MET JEZUS

“Je ziet dat ook bij Pasen. We mogen uitzien naar Pasen. We mogen samen met Jezus ons oprichten en nu al delen in zijn nieuwe leven door zijn verrijzenis. En tegelijkertijd is er dan de vraag: als Hij zoveel voor jou doet,

wat doe jij dan? Want dat vraagt Hij ook. We hebben de opdracht om het evangelie te verkondigen. Paus Paulus VI zei: je kunt pas evangeliseren als je zelf geëvangéliseerd bent. Je kunt pas iemand anders oprichten, als je zelf opgericht bent. Met Pasen mag je echt met vreugde de kracht voelen: Jezus wil mij ook oprichten. Hij wil mij oprichten uit mijn twijfels, mijn zorgen, mijn teleurstellingen.”

Je wordt persoonlijk aangesproken en ook als kerkgemeenschap, vervolgt hij: “De apostel Paulus zegt: we vormen samen het lichaam van Christus. En als het ergens pijn doet in dat lichaam, dan mogen we dat met zijn allen voelen en dan moeten we er ook met zijn allen alles aan doen om als het ware te genezen. De Kerk is niet alleen een plaats waar Jezus te vinden is die mensen geneest en innerlijk bevrijdt. Het is ook de plaats om vanuit die ervaring Hem en onze medemens te dienen.”

De diaken heeft als we elkaar spreken 's middags een vergadering van de werkgroep diaconie. Deze zet zich in binnen de parochie H. Bernadette (onderdeel van de parochiefederatie RRM). “De werkgroep doet veel”, zegt Ed Doe. Dat blijkt als de vergadering begint en we even aan mogen sluiten.

onze hoop

De Adventsactie voor Kerstmis wordt genoemd en de Vastenactie op weg naar Pasen. Elke week op weg naar Pasen is er op een tafereel voor in de kerk iets nieuws te zien. Zo ontvouwt zich stap voor stap het verhaal van de waterputten in Zimbabwe, waarvoor geld wordt ingezameld.

De leden van de werkgroep zijn op veel terreinen actief. Ze zetten koffie voor de ontmoeting na de mis, doen bezoekwerk in het verpleeghuis, zamelen eten mee in voor de Voedselbank et cetera. Op verzoek van een stichting uit de wijk zijn fietsen ingezameld en vorig jaar toen iedereen een tegemoetkoming kreeg van de overheid in de energierekening, werden parochianen uitgenodigd om als ze het geld niet nodig hadden dit in een potje te storten, zodat daarmee het Leger des Heils kon worden geholpen.

GELOOF

“Er is een heel netwerk waar we als parochie deel van uitmaken”, zegt de diaken. “In de stad Rotterdam zijn er heel veel instellingen die mensen helpen. Maar de innerlijke kant, de binnenkant van mensen, wordt niet zo gauw aangesproken. We hebben als Kerk wel die opdracht. Wij mogen vertellen waarom we dit doen. Dan kan een ander ook op het spoor komen van de boodschap van Jezus en kunnen mensen ontdekken dat ze iets missen als ze Hem niet kennen.”

Terug naar de werkgroep diaconie. Ze zijn allemaal al vele jaren geleden een keer gevraagd om iets binnen de

Beelden: Bisdorn Rotterdam

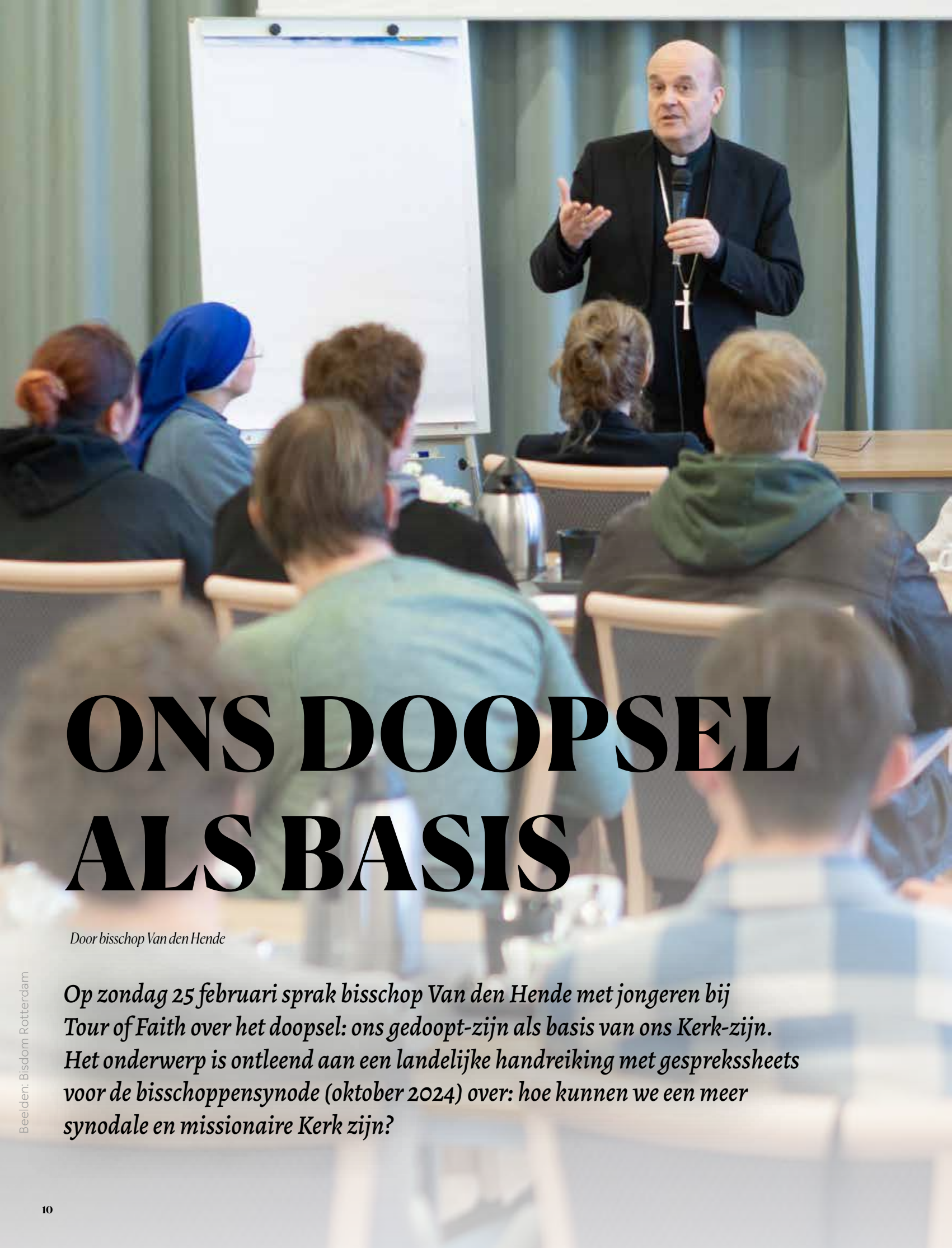
parochie te gaan doen en zo van het één in het ander gerold. Ze vinden het vanzelfsprekend, hoewel leeftijdsgenoten en broers en zussen niet meer kerkelijk zijn, en zeggen dat ze zo zijn opgevoed. “Ik ben nog steeds dankbaar dat mijn ouders me het geloof hebben meegegeven. Ik zal niet zomaar een zondag overslaan. Je moet af en toe een beetje bijtanken. Als je goed wil sporten, moet je trainen. Als je je geloof wil behouden, moet je naar de kerk gaan.”

TROOST EN HOOP

Het vrijwilligerswerk ervaren ze als een manier om hun geloof handen en voeten te geven. “Je kunt wat voor mensen betekenen”, vertelt een van de werkgroepleden. “Ik zeg niet dat ik altijd zwaarwichtige gesprekken heb als ik ergens op bezoek ga vanuit de

bezoekgroep van de parochie, maar je kunt mensen toch wel een beetje troost bieden af en toe. Dan ga je bij iemand op bezoek waar misschien niemand meer komt. Maar er is er altijd Eén waar je tegen kunt praten. Dan hoop ik dat hen dat een beetje hoop geeft.”

Ed Doe: “Wat Jezus voor mij gedaan heeft, mag ik voor anderen doen. En de dood heeft niet het laatste woord. Als we met Pasen Jezus’ verrijzenis vieren, gaat dat over het leed dat we met ons meedragen, en dat klein en groot kan zijn. Het grootste leed is de dood. Maar wij mogen geloven in het eeuwig leven. Dat vind ik fantastisch, onze hoop op eeuwig leven. Zonder hoop kun je niet leven. En de krachtbron van hoop mogen wij ervaren tijdens dat mooie en bijzondere feest van Pasen.” ■

ONS DOOPSEL ALS BASIS

Door bisschop Van den Hende

Op zondag 25 februari sprak bisschop Van den Hende met jongeren bij Tour of Faith over het doopsel: ons gedoopt-zijn als basis van ons Kerk-zijn. Het onderwerp is ontleend aan een landelijke handreiking met gespreksheets voor de bisschoppensynode (oktober 2024) over: hoe kunnen we een meer synodale en missionaire Kerk zijn?

‘Wat kun jij als gedoopte doen en hoe draag jij als gelovige bij?’

Pasen is sterk verbonden met de doop. In de paasnacht vieren we dat het nieuwe licht binnenkomt. Dat is de verrezen Heer die uit de dood is opgestaan. Hebben we op Witte Donderdag zijn laatste avondmaal gevierd en zijn arrestatie herdacht, op Goede Vrijdag stilgestaan bij zijn kruisdood, na de donkere nacht volgt de Paaswake en zeggen wij: de Heer is verrezen, licht van Christus. In de paasnacht vertrouwen we ons eigen leven als gedoopte mensen opnieuw aan de Heer toe. We worden in de paasnacht uitgenodigd om gezamenlijk ons geloof te belijden. Vaak in vraag en antwoord: Geloof je? Ja, ik geloof. Om vervolgens besprenkeld te worden met water als herinnering aan onze doop.

Ten tweede is het zo dat veel mensen zich in deze periode voorbereiden om gedoopt te worden. In de parochies van de Federatie H. Laurentius (Rotterdam Rechtermaasoever) is er bijvoorbeeld een groep van zo'n twintig personen die zich voorbereiden om katholiek te worden. Er zijn mensen die nog niet gedoopt zijn en mensen die al gedoopt zijn en die door het vormsel en de eucharistie (eerste communie) opgenomen worden in de Kerk. Dat gebeurt trouwens op meer plaatsen in parochies in het bisdom. De doop is ook een belangrijk onderwerp vanwege de bisschoppensynode die vorig jaar begonnen is en die nu in oktober verder gaat. Die stelt ons als vraag: wat betekent de doop voor ons? Als je eenmaal gedoopt bent, kun je dat ook weer gewoon gaan vinden en zou het als het ware naar de achtergrond verdwijnen. Maar dat is niet de bedoeling. De doop met water is het allereerste begin waardoor je lid wordt van de Kerk. Het is belangrijk dat je dat vasthoudt, de rest van je leven. Het is niet zo dat je je doopbewijs stopt bij andere diploma's en dan vervolgens er nooit meer naar omziet. Het is de bedoeling dat je met de doop die je ontvangen hebt op weg gaat als een leerling van Jezus.

EEN DUBBELE PUNT

Het is belangrijk om ons doopsel, het vormsel en het deelnemen aan de eucharistie als een vast fundament in ons leven vast te houden en uit te dragen. Je doop is geen punt achter de zin. Het is een dubbele punt. Want de leerlingen gingen na hun uitzending door de Heer, nadat het Pinksteren was geworden, op pad en beleefden dat gedoopt zijn, gevormd zijn, dat gezonden zijn steeds opnieuw als hun grote opdracht. Hoe geven wij in onze tijd antwoord op de vraag en uitnodiging van Jezus? Wil je mijn leerling zijn? Volg Mij.

Wat betekent de doop? Op de eerste plaats is de doop dus het begin van je leven als lid van de Kerk. Als je heel klein bent, is het vaak het geloof van je ouders dat garant staat voor die doop. Wanneer je als volwassene wordt gedoopt, spreek je zelf je geloof uit. De doop wordt gevolgd door voor het eerst ter communie te gaan, dus door de eucharistie. Bij kinderen is de volgorde: doopsel, communie, vormsel. Als je volwassene bent, komt het vormsel op de tweede plaats en volgt daarna de eucharistie als bekroning van de drieslag.

Doopsel, vormsel en communie (eucharistie) worden de initiatie-sacramenten genoemd, naar het Latijnse woord "initium": begin. Het is het begin en je basis en de volledige opname in de Kerk. Dat betekent dat je volledig deel kunt nemen aan het leven van de Kerk. Het is duidelijk dat je niet allemaal hetzelfde gaat doen in de Kerk, want er zijn verschillende talenten en gaven. God roept tot hele verschillende taken. Maar als je die bij elkaar brengt, vieren we, samen geroepen door de Heer, enerzijds de ontvangen eenheid en anderzijds de verscheidenheid aan gaven en talenten.

SAMEN OP WEG

De landelijke gesprekshandleiding die vanwege de bisschoppensynode

(‘Voor een synodale Kerk: *communio, participatio, missio*) is gemaakt, is naar alle parochies gegaan en ook naar religieuze instituten, lekenbewegingen en katholieke maatschappelijke organisaties. ‘Synode’ komt van het Griekse ‘*sun hodos*’. Dat betekent: samen op weg. De apostelen gingen al samen met Jezus op weg en later trokken ze er twee aan twee op uit. En vanaf Pinksteren gaan de leerlingen van de Heer als Kerk samen op weg, om in geloof samen het evangelie te beleven. Dus synodaal betekent dat je samen onderweg bent, dat je naar elkaar luistert, elkaar wat te bieden hebt in geloof en je laat leiden door de Heilige Geest en door de leiding van de Kerk.

In die gesprekshandleiding gaat het over de doop als basis van ons Kerk zijn. Door ons doopsel horen we bij

de gemeenschap van de Kerk en zo leren we te luisteren naar het woord van God, leren we te zien dat we ons mogen bekeren en ons leven af mogen stemmen op de Heer. ‘Doop’ komt van het woord ‘onderdompeling’, want er wordt gezegend water over je gegoten of je wordt erin ondergedompeld en zo mag je een nieuwe geboorte ontvangen. Al ben je een klein kind, je wordt opnieuw geboren, want de erfzonde wordt afgewassen en je krijgt deel aan het nieuwe leven van Christus.

Het vormsel is het sacrament dat de Heilige Geest die je in de doop ontvangen hebt nogmaals bevestigt. Je wordt gezalfd met olie. Bij ‘vormsel’ denken mensen vaak: dat heeft met vorming te maken. Maar het heeft te maken met dat je gesterkt wordt met de kracht van de Heilige Geest. ‘Vormsel’ komt van

het Nederlandse woord ‘vroomsel’ en ‘vroom’ betekent niet alleen dat je heel goed kunt bidden, maar ook dat je sterk bent. Het derde initiatiesacrament is de eucharistie. De Heer komt in het sacrament van zijn lichaam en bloed in je hart. Jezus, de gekruisigde en verrezen Heer, nodigt ons uit, voedt ons en zendt ons ook weer uit, want aan het eind van de mis wordt gezegd: gaat heen in vrede. De eucharistie is anders dan je doop en vormsel niet eenmalig, maar mag elke keer opnieuw worden gevierd. Bijna zo vaak als er dagen zijn in het jaar.

BIJDRAGEN

We worden uitgenodigd om na te denken over ons doopsel en daarover met elkaar te spreken. De landelijke handreiking geeft vragen om ons daarbij op weg te helpen: Welke rol speelt jouw doopsel in je betrokkenheid bij de Kerk? Op welke manieren wordt jouw parochie verrijkt door de mensen die zijn toegetreden tot de Kerk? Wat raakt je in de verhalen van anderen? Welke volgende stap(pen) zouden we kunnen nemen om een meer synodale (samen in geloof op weg) en missionaire Kerk te worden? Want het evangelie verspreiden als Kerk is niet iets wat we aan een ander overlaten, maar de opdracht van alle mensen die door het doopsel lid zijn van de Kerk: de bisschoppen, priesters, diakens, religieuzen en alle gelovigen, jong en oud. En impliciet is de vraag natuurlijk ook: wat kun jij zelf bijdragen? Want als je ten opzichte van de Kerk wensen hebt en verwachtingen en kritische opmerkingen, is er ook de vraag: wat kun jij als gedoopte doen en hoe draag jij als gelovige bij?

Lees ook het verslag op [bisdomrotterdam.nl](https://www.bisdomrotterdam.nl)
met het gesprek over deze vragen.
Scan de QR-code

KORT – KORT – KORT – NIEUWS

Reliek heilige Bernadette in het bisdom Rotterdam

De heilige Bernadette Soubirous komt naar Nederland. Een schrijn met haar relik (een deel van het gebeente) komt vanuit Lourdes naar Nederland. Het bisdom Rotterdam verwelkomt de relik van 9 t/m 12 april in de HH. Laurentius en Elisabeth Kathedraal. In het kader van het proces tot zalig- en heiligverklaring van Bernadette werden enkele stukjes bot bij haar weggenomen. Deze relieken worden in Lourdes bewaard en een ervan wordt uitgeleend. De verering van relieken van heiligen speelt al eeuwenlang een belangrijke rol in het geloof van christenen. Het nodigt uit het voorbeeld van de heiligen na te volgen en hun voorspraak bij God in te roepen. Zie voor het programma in de kathedraal de agenda op bisdomrotterdam.nl.

Beeld: Lourdes

Landelijke handreiking voor synodale gesprekken

“Hoe kunnen we een meer synodale en missionaire Kerk zijn?” Die vraag is in februari voorgelegd aan onder meer parochies en religieuzen vanwege de tweede fase voor de Bisschoppensynode over synodaliteit. Een landelijke handreiking die is gemaakt voor de gesprekken beveelt aan om vooral de vier volgende thema's te bespreken: 1) Verdieping van ons gedoopt-zijn als basis voor ons Kerk-zijn, 2) Vorming in een missionaire Kerk, 3) Deelname aan een verwelkomende Kerk, 4) Vrouwen in het leven en de zending van de Kerk. Parochies kunnen een gespreksverslag mailen naar het bisdom. De uiterste datum hiervoor is 15 april. Bisschoppenconferenties wereldwijd zijn namelijk gevraagd om in mei verslag te doen aan het synodesecretariaat in Rome.

V.l.n.r. Maria Lopes, Mgr. Van den Hende, wethouder Natasha Mohamed-Hoesein, Gerda Havertong.

Beeld: Bisdom Rotterdam

Bisschop Van den Hende bij 'Valentijnslunch'

Op 11 februari vierde de Rotterdamse stichting Progresso het tienjarig jubileum. Progresso nodigde bisschop Van den Hende uit om het jubileum mee te vieren. Ook wethouder Natasha Mohamed-Hoesein was aanwezig (armoedebestrijding, schuldhulpverlening en taal) en speciale gast was Gerda Havertong, bekend van Sesamstraat. Progresso is geworteld in de katholieke Kaapverdische gemeenschap die op zondag samenkomt in de Portugees sprekende parochie Nossa Senhora da Paz te Rotterdam-Blijdorp. Mevrouw Maria Lopes is de drijvende kracht achter de groep. Een van de projecten van Progresso is de jaarlijkse Valentijnslunch in het weekend voor Valentijnsdag. Het jubileum werd gevierd bij de tiende editie hiervan met meer dan duizend lunchpakketten die werden uitgedeeld.

Beeld: Arjo van der Graaf

Interview: 'Vitaliteitstoets voor parochies is een synodaal werkinstrument'

Het bisdom Rotterdam ontwikkelde een Vitaliteitstoets die in juni 2022 werd vastgesteld door de bisdomstaf. De Vitaliteitstoets was daarna op aanvraag van parochiebesturen als pilot beschikbaar voor parochies in het bisdom Rotterdam. Per 1 januari startte drs. Lizzy Beenhakker als projectmedewerker parochievitaliteit. Zij zal de komende jaren parochies ondersteunen bij het invullen van de Vitaliteitstoets en zorgen voor de nodige coördinatie en begeleiding. Op de bisdomwebsite verscheen een interview met Lizzy Beenhakker, waarin zij vertelt over parochievitaliteit en de vitaliteitstoets als synodaal werkinstrument.

Kiezen voor **DE KERK**

Door Celine Timmerman

Waarom kiezen mensen op latere leeftijd voor de Katholieke Kerk? In Kiezen voor de Kerk vragen we het aan recent verwelkomde kerktroetreders. Deze keer Lex van Os (22).

Lex van Os:

‘Ik weet nu waar ik naartoe wil werken’

Hoe ben je met het geloof in aanraking gekomen?

“Tijdens de coronapandemie volgde ik online lezingen van een psycholoog, die vertelde ook over de psychologie achter de lezingen in de Bijbel. Ik vond dat heel interessant en inspirerend. Mijn katholieke moeder, waarmee ik alleen woon, heeft mij nooit laten dopen. Dat wilde ze aan mij overlaten als ik daar zelf een keuze over kon maken. Ik ontdekte dat mijn opa en oma, die ik nooit heb gekend, ook katholiek waren en dat het als een soort rode draad in de familie liep. Toen bedacht ik me dat dit toch ook wel belangrijk in mijn leven zou kunnen zijn. Ik ging met mijn moeder naar haar vroegere kerk in Rotterdam en was heel erg geraakt. Ik voelde me direct op mijn plek. Ik wilde er gelijk meer mee doen.”

Zoals?

“Ik wilde eigenlijk direct katholiek worden. Ik heb onderzoek naar kerken in de buurt gedaan en heb toen een gesprek met de pastoor gehad. Ik kende verder niemand, maar dat maakte mij niet uit. Ik volgde de basiscursus en ben tijdens de Paaswake in 2022 gedoopt. Tijdens corona mocht je geen koffie drinken na de viering, dus deden mensen dat bij iemand thuis. Ik werd toen ook ineens uitgenodigd. Ik voelde me toen nog meer thuis dan normaal. Alsof dit de bedoeling was en het altijd bij mij heeft gehoord. Nu heb ik recent met een andere pas toegetreten katholiek een jongerengroep bij ons in de parochie opgezet. Ook heb ik via WJD@Home en Tour of Faith contact met andere gelovige jongeren.”

Wat raakt je zo in het katholieke geloof?

“Dat ik het voorbeeld van Christus kan volgen. En dat ik daardoor vertrouwen krijg dat het goed is wat ik doe. Ik vind zijn leven het ultieme voorbeeld van hoe het moet. Ik weet nu waar ik naartoe wil werken, namelijk een goed christen zijn. Ik ben daar volledig van overtuigd.”

Ben je door je toetreding tot de katholieke kerk veranderd?

“Dat zeker. Ik heb altijd seculier geleefd, was niet volledig van zonde vrij. Niet dat ik me heel slecht heb gedragen, maar ik wil nu vroom leven. Het is toch wel lastig om van je slechte gewoontes, zoals schelden of liegen, af te komen. Sinds vorige zomer heb ik mij voorgenomen om barmhartiger voor mensen om mij heen te zijn. En ik heb sinds een paar maanden een transformatie ondergaan als het gaat om

mijn band met Maria. Ik had altijd al een sterke band met haar, maar ik merk dat ik de laatste tijd extra geraakt word door haar. Ik heb het boek ‘De Ware Godsvrucht’ van Louis Marie Grignion de Montfort gelezen. Ik wil mij ooit officieel toewijden aan Maria en volledig in haar naam leven.”

Wat heeft hetatholicisme tot nu toe toegevoegd aan je leven?

“Ik ben vooral veel liefdevoller naar anderen. En ik ben nederiger geworden. Ik erken dat wat ik heb of heb opgebouwd, dat dit mij gegeven is. Ik waardeer andere mensen meer en zie Christus in hen.”

Hoe reageerde je omgeving op je bekering?

“Mijn moeder was verbaasd. Ze stond er wel achter maar ze heeft mij wel meerdere keren gevraagd: ‘weet je het wel zeker?’ Mijn vrienden waren ook verbaasd. Met sommige oude vrienden heb ik geen of minder contact, ik heb tegenwoordig meer gelovige vrienden.”

Zijn er voor jou lastige dingen of thema’s in het katholieke geloof?

“Niet zozeer in het geloof, maar ik maak me wel zorgen over het imago van geloof in de maatschappij. Sommige mensen hebben al kritiek zonder dat ze er iets van weten. Ik probeer zelf dan uit te leggen dat de Katholieke Kerk liefdevol en respectvol is. Dat we niemand haten. Maar dan komt toch altijd het kindermisbruik om de hoek kijken. Dat vind ik weleens lastig.” ■

SING IN – MARIALIEDEREN IN DE KATHEDRAAL

Door Jolanda de Wolf

Van 9 tot 12 april zijn de relieken van Bernadette Soubirous in de kathedraal van Rotterdam. Bernadette was het Franse meisje aan wie Maria in Lourdes verscheen, wat uiteindelijk heeft geleid tot het ontstaan van Lourdes als Mariabedevoortplaats.

Op donderdagavond 11 april is er in de kathedraal in Rotterdam een Sing-In rond bedevaartslieiden, in het bijzonder Marialieiden. Samen met het Kathedrale koor IHSE zal worden ingestudeerd en gezongen. Marc Schaap, dirigent van het koor van de kathedraal zal de avond leiden. Hij legt uit: “Deze avond staat het samen zingen centraal. Bekende en minder bekende Marialieiden zullen de revue passeren. Iedereen is welkom! Koorlid of geen koorlid, bekend met de Marialieiden of juist nieuwsgierig. Hier en daar zal er een korte toelichting volgen op een lied want over de Nederlandstalige Marialieiden valt veel te zeggen.”

Tekst en melodie

Een van de liederen die Marc Schaap selecteerde voor de avond is ‘Het was een Maged uitverkoren’, Gezangen voor Liturgie 458. “Het is een lied van goede kwaliteit”, vertelt Marc Schaap. “De tekst is heel eenvoudig. De annunciatie wordt verhaald. De melodie staat als een huis; een melodie die prima op zichzelf kan staan, zonder begeleiding. Immers als de begeleiding een lied moet maken, is de melodie niet krachtig.”

In dit lied is de Dorische toonladder gebruikt (d,e,f,g,a,b,c,d). De melodie start meteen met een sprong omhoog. Hierdoor ontstaat spanning. Bij het woord ‘Maged’ gaat de melodie één toon omlaag waardoor er even ontspanning ontstaat. Daarna wordt er een schepje bovenop gedaan: de melodie loopt verder omhoog. Dan volgt afbouw naar beneden, richting het eind van de regel. In de tweede regel gaat de melodie opnieuw omhoog; nu zelfs vier noten, wat zorgt voor net even iets meer spanning. Daarna een afbouw op dezelfde manier als in regel één. Zo verloopt de melodie steeds volgens mooie bogen van spanning en ontspanning. “Dit lied is een refreinlied, zoals veel devotielieiden dat zijn. Het refrein is dan steeds een bevestiging van de tekst van de coupletten. In dit refrein

betekent overigens het woord ‘vro’ niet alleen vrolijk, maar ook vroom in de betekenis van dapper.”

Devotielieiden

Op de avond van 11 april staan Nederlandstalige bedevaartslieiden centraal. Veel van deze liederen behoren tot het genre van het devotielied. “Tot aan het Tweede Vaticaans Concilie waren deze devotielieiden de enige die men in de eigen taal kon zingen en wel buiten de officiële liturgie die tot dan toe uitsluitend in het Latijn was. Al vanaf de 16e eeuw beginnen de Nederlandstalige devotielieiden te ontstaan. Belangrijke thema’s zijn Kerstmis en Maria. In die 16e eeuw waren tekst en melodie van professionele hand en daarmee van goede kwaliteit.”

In de 19e en 20e eeuw werd de kwaliteit van de devotielieiden minder, signaleert Marc Schaap: “Mede omdat dan ook amateurs aan de slag gaan met teksten schrijven en muziek componeren. De teksten waren vaak rijmelarij en de melodieën zwak. Maar na het Tweede Vaticaans Concilie werd er vlot veel nieuw, goed materiaal geschreven in het Nederlands dat veel beter aansloot bij de liturgie dan het devotielied.”

Marc Schaap: “Het samen zingen schept altijd een band. Dat zal zeker ook zo zijn op deze ‘Sing in’. Door de komst van de relieken van Bernadette, haal je een beetje Lourdes naar hier. Het zal extra dimensie geven aan de avond.” ■

Kom en zing mee!

Sing in - Kathedraal van Rotterdam

19.30-21.00 uur - 11 april

Scan de QR-code voor meer informatie en aanmelden

Het was een ma - ged uit - ver - ko - ren,
daar Je - zus af wou zijn ge - bo - ren.
Dies ben ik vro, o, o, o, o,
Be - ne - di - ca - mus Do - mi - no.

GvL458

Lees – Kijk – Luister – Proef

Video: H. Bernadette jongerenontmoeting in Rotterdam

Als het bisdom Rotterdam de relieken van de H. Bernadette verwelkomt in de kathedraal, is er op vrijdagavond 12 april een jongerenontmoeting. In een bisdomvideo vertelt zuster Maria Nadiya Beznadiynych SSVM over de lichtprocessie in Lourdes en wat het betekent om het licht van Christus met je mee te dragen. Op de jongerenavond in Rotterdam is er namelijk een lichtprocessie die vertrekt vanuit de kathedraal. Naast kaarsjes zullen jongeren daarin ook het beeld van O.L.Vrouw van Lourdes dragen.

Beeld: bisdom Rotterdam

Beeld: Nick Castelli via Unsplash

Theresia van Lisieux: 'Het is het vertrouwen'

Vanwege de 150ste verjaardag van de geboorte van de H. Theresia van Lisieux publiceerde paus Franciscus de exhortatie "Het is het vertrouwen" (C'est la confiance). De paus schrijft hierin over het leven, de spiritualiteit en de betekenis van Theresia van Lisieux. Typerend voor haar is de kleine weg. Volgens Theresia is het niet nodig te groeien, maar juist om klein te worden. Ze bracht de liefde in praktijk in de eenvoudigste dingen van het dagelijks leven en ze deed dit in verbondenheid met de Maagd Maria. In haar beleving was Maria de eerste die de kleine weg was gegaan. Bekend is dat Moeder Teresa van Calcutta zich bij de keuze van haar kloosternaam liet vernoemen naar Theresia van Lisieux. Van 24 mei t/m 17 juni zijn de relieken van de H. Theresia van Lisieux in het bisdom: parochie HH. Laurentius en Elisabeth in Rotterdam, H. Augustinus in Wassenaar e.o., HH. Petrus en Paulus in Leiden en de parochies van Den Haag.

Video: Een dag Lourdes in Rotterdam

De heilige Bernadette Soubirous komt naar Nederland. Het bisdom Rotterdam verwelkomt de relieken van de H. Bernadette van 9 t/m 12 april in de HH. Laurentius en Elisabeth Kathedraal. Op donderdag 11 april is er een "Lourdesdag" in de kathedraal. In een video vertelt pater Marc Leroy a.a. hierover. "Het is een dag zoals in Lourdes. Met alle elementen van een dag in Lourdes. Maar dan in Rotterdam" Pater Leroy is lid van de diocesane werkgroep bedevaarten, die het programma coördineert.

Beeld: bisdom Rotterdam

De website Vier.nu Pasen biedt achtergronden en inspiratie om Pasen te vieren. Parochies vinden er materiaal en informatie. Vier.nu is een campagne voor en door parochies. Een belangrijke link op www.vier.nu gaat dan ook naar de webpagina 'zoek parochie'. Daar vinden mensen die geen reguliere kerkbezoeker zijn het adres en de link naar de parochiewebsite met de vieringen in de parochie.

Voor de video's

scan de QR-code of ga naar tussenbeide.nl

Authentiek Norbertijns

Een nieuw bier met een lager alcoholpercentage en 'Extra' aandacht voor de smaak.

Door Fedor Vogel

Na Westmalle Extra en St. Bernardus Extra is er begin 2024 nog een 'Extra' bijgekomen als bier met minder alcohol: Averbode Extra. Een nieuw bier met een lager alcoholpercentage dat komt te staan naast de tien jaar geleden geïntroduceerde zware Averbode van 7,5% alc. vol. Het zijn de Norbertijnen uit de abdij van Averbode in het Belgische Scherpenheuvel die met hun tweede bier op fles komen. De aanleiding is het 10-jarig bestaan van de 'Abdijkorf'.

De norbertijnen startten in 2014 met de productie en de promotie van een korf abdijproducten onder het merk 'Averbode'. Aanvankelijk zaten in de Abdijkorf: bier, kaas en brood. Later kwam daar onder meer peperkoek, wijn, roomijs, speculaas en pannenkoekenmix bij. De opbrengsten van de korf gaan naar onderhoud van de prachtige abdij en naar goede doelen. Om het 10-jarig bestaan van de Abdijkorfluister bij te zetten werd een tweede Averbode-abdijbier gelanceerd, een met een lager alcoholpercentage, inspeland op de vraag van de markt.

Maar er is meer nieuws. Het etiket van de Averbode Extra is voorzien van een nieuw logo, met Engels opschrift 'Authentic Norbertine Product'. Het logo zal gaandeweg meer en meer op de Averbode-producten te zien zijn. Alle Belgische Norbertijnen-abdijen (zoals die van Grimbergen, Averbode, Postel, Tongerlo en de Parkabdij in Heverlee) hebben daarvoor in oktober 2022 een vereniging opgericht. Gezamenlijk zullen zij dit logo gaan voeren en zo de producten van de Norbertijnen beschermen.

In de huisbrouwerij op het Averbode-abdijcomplex, 'Het Moment', worden drie abdijbieren aangeboden, waaronder een ter plaatse gebrouwen laag-alcoholisch blond en donker abdijbier. Het flessenbier, dat in veel groter volume beschikbaar is in België en Nederland, wordt gebrouwen door Brouwerij Huyghe in Melle. Contractueel is vastgelegd dat het abdijbier Averbode minstens tot 2035 in Melle gebrouwen blijft worden, en Huyghe draagt royalty's af aan de abdij. Ook de nieuwe Averbode Extra wordt er nu gebrouwen. De interesse voor bier met een lager alcoholpercentage was al aanwezig in de abdij en de nieuwe Averbode Extra 4,8% sluit prima aan bij de vroegere biertraditie van de abdij voor doordrinkbare bieren. Minder alcohol, maar wel 'Extra' aandacht voor de smaak. ■

BIERADVIES

Bier:

Averbode Extra, 4,8% alc.vol.

Brouwerij:

Brouwerij Huyghe, Melle (B)

Proefnotitie:

Een blond multigranenbier van hoge gisting met aroma van kruiden en groene appel. De smaak is fris, gepast hoppig met een lichte body die resulteert in een zacht en dorstlessend bier.

In deze column schrijft Fedor Vogel over de zin en onzin rond abdij- en trappistenbieren. Fedor Vogel is uitgever en hoofdredacteur van Bier! magazine, Brouw! magazine en Bierradio.nl. Hij is al sinds zijn jeugd actief binnen de Kerk en op dit moment bestuurslid van de H. Theresia van Ávila-parochie in katholiek Drechtsteden.

Leven in een veranderende wereld

Met het tempo waarin ons klimaat verandert, is Nederland straks te nat in de winter, te droog in het voorjaar, te heet in de zomer en stormt het te vaak in de herfst. Dat leidt in toenemende mate tot problemen op allerlei gebied. Het is dus zaak om nu in actie te komen, nu we ons nog kunnen voorbereiden.

Het is verdrietig te moeten constateren dat wat voor ons nog toekomst is, op veel plekken in de wereld al realiteit is geworden. In Zimbabwe bijvoorbeeld, is de impact van klimaatverandering inmiddels zo groot dat de traditionele manieren van voedsel verbouwen vaak niet meer werken. En door de armoede in het land zijn er ook weinig oplossingen voorhanden. Logisch dus

dat mensen in die landen naar ons kijken voor hulp.

In deze vastentijd komen de Nederlandse parochies in beweging voor Zimbabwe. Of in ieder geval: voor een aantal dorpen in Zimbabwe. Ze zamelen geld in, voeren actie en de opbrengst wordt gebruikt door de lokale Caritas. Zij leggen bijvoorbeeld groentetuinen met

watervoorraden aan voor de (te) droge tijd. Ze zorgen voor zadenbanken waar zaden droog kunnen worden bewaard in de (te) natte tijd. Het is een dankbare actie: de mensen daar worden echt geholpen. En niet alleen nu, maar voor langere tijd. Onze hulp doet er toe.

WAAROM GEVEN WE EIGENLIJK?

Het is natuurlijk fantastisch om de mensen in Zimbabwe zo heel direct te kunnen helpen. Maar waarom doen we dat? Waarom helpen we mensen zo ver weg? Is er dichtbij al niet genoeg nood? En waarom doen we dat eigenlijk in de vastentijd? Dat kan toch ook in mei? Of september?

Vastentijd is in onze katholieke traditie een tijd van voorbereiding, van inkeer, van schoonmaken, van zorgen dat er niets is dat tussen jou en het mysterie van Pasen inzigt. Je zou kunnen zeggen: de vastentijd is bij uitstek de tijd om met aandacht je leven weer op orde te brengen. Dat gaat dus ook over de vraag of je relatie met de wereld om je heen op orde is. Is er een zuster of broeder in nood? Dan help je die eerst. We komen vanuit die gedachte in beweging voor een ander.

KATHOLIEK SOCIAAL DENKEN

Als we in beweging komen voor een ander, dan dragen we bij aan wat in het Katholiek Sociaal Denken het 'Bonum Commune' wordt genoemd. Ik vertaal dat graag met 'het goede samenleven'. Dat is iets anders dan een goede samenleving. We kunnen van mening verschillen wat een goede samenleving is, maar niet wat goed samenleven is. Dat betekent dat we investeren in de ander, dat we uitgaan van rechtvaardigheid en gelijkwaardigheid. En dus dat we in beweging komen voor de meest kwetsbare mensen om ons heen.

Vastenactie laat zien dat dit Bonum Commune, dit Goede Samenleven, groter is dan onze directe leefomgeving. Onze keuzes hier zijn van invloed op de hele

'Is er een zuster of broeder in nood? Dan help je die eerst'

wereld. Onze vraag naar grondstoffen bijvoorbeeld kleurt het leven van mensen aan de andere kant van de wereld. En vaak niet in positieve zin. Daarom is het goed - als we in beweging willen komen voor een ander - om ook stil te staan bij de nood van mensen ver weg. Als we bewust even minderen, soberder leven, komt er ruimte in ons hart en in ons hoofd om ook voor hen aandacht te hebben. Daar geef ik graag voor. En gelukkig heel veel mensen in al die parochies in Nederland.

Daarom vertellen we in de Vastentijd graag de verhalen van concrete mensen. Mensen die naast je zouden kunnen wonen. Die je in je huis zou kunnen uitnodigen als ze dichtbij zouden zijn. Dit jaar vertellen we het verhaal van Thandekile uit Zimbabwe. En haar kinderen. Het raakt me om te zien hoe we door simpelweg iets weg te geven van wat wij hebben, echt verschil kunnen maken in hun leven. Omdat ze het waard zijn. En omdat we vanuit ons verlangen naar een wereld waarin het 'goed samenleven' is, onze ogen niet kunnen sluiten voor mensen zoals zij.

HET HOUDT NIET OP

De nood in de wereld is groot. Het lijkt wel of we in een tijd leven waarin oorlog, honger, armoede en haat het altijd winnen van het verlangen naar vrede en solidariteit. Bij Vastenactie zakt ons soms ook de moed in de schoenen. Alsof de wereld elke dag een beetje meer sterft. Tot we dan weer verhalen horen, zoals die van Thandekile in Zimbabwe: van vrouwen, mannen die tegen de stroom in blijven hopen en bouwen. Paus Franciscus verwoordde het in zijn boodschap voor de vastentijd zo: "Laten we echter de moed vinden om naar onze wereld te kijken, niet als stervende, maar als in het proces van baren, niet aan het einde, maar aan het begin van een geweldig nieuw hoofdstuk van de geschiedenis."

Wij zijn ervan overtuigd dat dat nieuwe hoofdstuk begint als mensen als Thandekile hoop houden en de moed niet verliezen. Als wij hoop houden en de moed niet verliezen. Dan wordt het Pasen, ook in ons hart. ■

Ga voor meer informatie naar vastenactie.nl

De verrijzenis van Christus

Het Tweede Vaticaans Concilie (1962-1965) beschouwt het Woord van God als een schatkamer die we als gelovige mensen telkens opnieuw moeten openen.

Door diaken Vincent de Haas (Katholieke Bijbelstichting KBS)

Pasen 2024 kent geen andere opzet dan alle andere jaren. We vieren de verrijzenis van Christus. In die viering beleven we opnieuw ons gedoopte bestaan. We herhalen de doopbeloften en we hernemen onze belofte om het kwade te bestrijden. We vieren de verrijzenis van Christus. Zo dringt opnieuw tot ons de belofte van God door dat ook wij bestemd zijn om op te staan en het eeuwig leven te verwerven.

Maar Pasen stelt nog een andere vraag. We lezen in dit jaar B het Paasevangelie volgens Marcus (Marcus 16, 1-8). Het laatste vers van deze passage die we zowel in de Paaswake als op Paaszon­dag lezen, vertelt dat de vrouwen die over de verrijzenis hebben gehoord van de engelen, bang waren. Uit angst durfden ze er met niemand over te spreken (Marcus 16, 8).

Bijna 2000 jaar later weten wij nu dat het bij deze angst en dit zwijgen niet is gebleven. Maar we herkennen ons wel in die vrouwen, want we kennen allemaal wel momenten waarop we ervoor terugschrikken om over ons geloof te spreken en zwijgen over ons geloof in Christus en ook over de opstanding van de doden. De engelen bij het graf roepen de vrouwen op om dit goede nieuws aan anderen te vertellen. Maar ze zijn zo bang dat ze geen gehoor geven aan deze oproep.

Zo kom ik tot mijn vraag van Pasen. Wat doen wij met het evangelie dat ons wordt verkondigd? Gaan wij er wel mee aan de slag? De oproep om missionair te worden als gelovige is namelijk niet nieuw. Alle evangeliën laten zien dat die oproep net zo oud is als het christendom zelf. Het is Christus zelf die zijn leerlingen (dus ook ons) erop uitstuurt om overal en aan iedereen het evangelie te verkondigen. Als we de

laatste verzen van het Marcusevangelie lezen (Marcus 16, 9-20), zien we dat de eerste leerlingen hun zending door Jezus uiterst serieus nemen.

De uitdaging is om deze woorden eens goed tot ons door te laten dringen. Er staat “uitgaan over de hele wereld”. We weten nu dat vrijwel overal op aarde het evangelie verkondigd is. Maar zoals we om ons heen zien, is het noodzakelijk dat weer opnieuw te doen. Het gaat niet alleen om het evangelie verkondigen. Jezus vraagt ons ook om het evangelie te doen. Goed zijn voor mensen; omkijken naar zieken bijvoorbeeld. Natuurlijk zouden we ook graag in staat zijn om mensen te genezen door ze simpelweg de handen op te leggen (Marcus 16, 18).

De vraag die we ons kunnen stellen, is deze: welke tekenen begeleiden het missionaire werk dat we doen? Of anders gesteld: wanneer merken we dat de Heer met ons meewerkt en kracht geeft? Mijn antwoord op deze vraag omvat woorden van de paus: door het evangelie waar te maken in goede daden en desnoods in woorden. Door onze verkondiging in daden en in eenvoudige woorden kunnen we laten zien dat het christelijke geloof de liefde van God voor de schepping handen en voeten geeft. Zo kunnen we - zonder angst en door Jezus gezonden - ons geloof blijven verkondigen overal waar we komen. Wie dat doet, zal merken dat die liefde van God in onszelf gaat leven. En juist die liefde bevestigt onszelf. Zo werkt de Heer in en door ons en Hij zelf begeleidt ons door zijn liefde. En die goddelijke liefde is het teken dat mensen zullen opmerken en is de kracht die ons doen en laten vergezelt. Wie het in zichzelf opmerkt, zal God willen danken. ■

9 Nadat Hij in de vroege morgen van de eerste dag van de week ver­rezen was, verscheen Hij het eerst aan Maria Magdalena, uit wie hij zeven duivels had uitgedreven. 10 Deze ging het vertellen aan hen die zijn metgezellen waren geweest en nu rouwden en weenden. 11 Maar toen die hoorden, dat Hij leefde en door haar gezien was, geloofden ze het niet. 12 Daarna verscheen Hij in een andere gedaante aan twee van hen, toen deze te voet op weg waren, naar buiten. 13 Nadat dezen teruggekeerd waren, vertelden ze het aan de overigen, maar zelfs zij werden niet geloofd. 14 Later verscheen Hij aan de elf, terwijl zij aan tafel aanlagen. Hij maakte hun een verwijt van hun hardnekkig ongelooft, omdat zij geen geloof hadden geschonken aan degenen die Hem gezien hadden, nadat Hij ver­rezen was. 15 Daarop sprak Hij tot hen: “Gaat uit over de hele wereld en verkondigt het evangelie aan heel de schepping. [...] zij trokken uit om overal te prediken, en de Heer werkte met hen mee en schonk kracht aan hun woord door de tekenen die het vergezelden.

Marcus 16, 9-15.20
Rkbijbel.nl

CARITASCURSUS HELPT HELPEN

In februari verdiepten caritasbestuurders en andere belangstellenden zich drie avonden in de belangrijke taak van de caritas en diaconie. De bijeenkomsten van deze 'Basiscursus Caritas' werden gegeven door Piet Timmermans, pastoraal dienstverlener diaconie en caritas bij het bisdom Rotterdam, en vonden plaats in de parochiezaal bij de Sint-Paschalis Baylonkerk in Den Haag.

Door Daphne van Roosendaal

“De eerste avond van de cursus over caritas hebben we nagedacht over: waarom doen we dit eigenlijk?”, vertelt Piet Timmermans. “Met name jonge mensen vinden het heel erg belangrijk om te weten: hoe maak ik hier een verschil? Caritas en diaconie, anderen helpen en dienen, zijn een wezenlijk onderdeel van ons christelijk geloof. Het is essentieel om daarin te willen groeien. Zoals we ons ook telkens mogen verdiepen in ons vieren en de inhoud van ons geloof.” “Wat is eigenlijk het verschil tussen caritas en diaconie?” vraagt een van de deelnemers. Caritas is een Latijns woord voor “liefde”. Diaconie is een Grieks woord voor “dienen”, legt Piet uit. De termen worden ook wel door elkaar gebruikt. Ze geven dan in het algemeen de dienst aan de naaste aan. De landelijke website rkkerkcaritas.nl zegt: “Caritas is een dienst van naastenliefde: concrete hulp bieden bij noden en behoeften en opkomen voor de rechten van mensen. Caritas is meer dan spullen of geld geven of protestmarsen houden. Het gaat over mensen in nood zien, horen en ontdekken dat ze mens zijn zoals wij.”

NAASTENLIEFDE

In parochies zijn werkgroepen diaconie actief. En elke parochie heeft een parochiële caritas instelling. Dat is een aparte rechtspersoon, met een eigen bestuur en een eigen geldstroom. De middelen voor caritas zijn zo onderscheiden van de middelen van de parochie. “Het caritasgeld kan niet worden aangewend voor de restauratie van de kerktoren”, zegt Piet Timmermans hierover. “Maar je kunt wel goed samenwerken als het gaat om acties, hoe je omgaat met hulpvragen en je inspiratie delen.”

Jolanda Reijnders-Slappendel en Willem Jan Tettelaar komen uit Moordrecht. “We zijn met zijn vijven, maar we konden niet allemaal deelnemen aan de cursus”, vertelt Jolanda, die het interessant vindt om meer over de caritas te weten te komen. Willem Jan is geïnteresseerd in de katholieke sociale leer. “Vanaf paus Leo XIII”, vertelt hij. “Caritas als naastenliefde is belangrijk en niet iets wat we nu hebben uitgevon-

den. Het heeft een hele lange geschiedenis.” Jolanda: “De cursus is echt informatief en we gaan er zeker over verder praten in de groep.” Ze denkt met name aan de vraag hoe ze mensen die eenzaam zijn meer kunnen bereiken en betrekken.

‘Mensen helpen is het doel’

Op de tweede cursusavond zet Piet Timmermans in op een gesprek over regels. Regels voor het bestuur van een parochiële caritas instelling zijn vastgelegd in het landelijke “Algemeen reglement voor het bestuur van een (inter)parochiële caritasinstelling”. En van overheidswege zijn er allerlei regels waar je mee te maken krijgt als instelling. “Welke regels zijn helpend?” is de centrale vraag op deze avond. Piet: “Verkeersregels helpen ons bijvoorbeeld om veilig thuis te komen. Maar soms kunnen er ook te veel regels zijn. Nieuwe kabinetten krijgen vaak de vraag: kunnen we het aantal regels niet verminderen?”

Ook caritas en diaconie kennen regels, maar beoordeel ze vanuit je missie, is het pleidooi dat Piet Timmermans deze avond houdt. “Mensen helpen is het doel van onze naastenliefde. En ik denk dat we iemand beter per ongeluk twee keer helpen, dan dat door regels iemand buiten de boot valt en per ongeluk niet geholpen wordt.”

HERKENBAAR

Manuela Bruijnius is lid van de caritas instelling van de parochie H. Nicolaas in Zoetermeer. “Ik ben in 2018 gedoopt en dus nog niet zo lang katholiek. Voor de coronaperiode nam ik veel deel aan ‘lunchlezingen’ die in de parochie werden georganiseerd om mezelf te

verdiepen. Daarna heb ik niet echt veel kunnen leren, maar nu heb ik het weer opgepakt.” Ze vertelt dat veel dingen nieuw voor haar zijn. Maar ze herkent ook veel in de cursus. “Zoals instanties waar we ook in Zoetermeer als PCI op één of andere manier van weten of contact mee hebben. En ook de vraag: waar staan we voor en wat doen we? Je wil barmhartig zijn naar anderen.” Het cursusmateriaal bestaat uit een uitgebreide reader. Ook dat is deels nieuw en deels bekend. “Omdat ik zelf behoor tot de minima en daarom dingen rond armoede, koopkracht en voorzieningen voor bijstandsgerechtigden wel ken.”

ZICHTBAARHEID

Piet Timmermans hoopt dat de caritas instellingen en diaconale werkgroepen ook elkaar inspireren. “We kijken vaak naar onze eigen wijk of dorp.

Maar we moeten ook kijken naar de burens. Hoe doen zij het? Waar zijn zij goed in? We kunnen van elkaar leren en elkaar helpen.”

De derde en laatste bijeenkomst gaat over de zichtbaarheid van de caritas. Piet nodigt caritasinstellingen en diaconale werkgroepen uit voor een ‘caritas actie’. “Die willen we houden in november van dit jaar. Caritas instellingen geven aan dat ze manieren zoeken om meer zichtbaar te zijn. Niet omdat zichtbaarheid op zich een doel is, maar vanwege meer betrokkenheid op en bij de caritas. En omdat mensen met een hulpvraag jou beter kunnen vinden als je zichtbaar bent. Daarom willen we samen in november een maand lang ‘caritas actie’ houden. Mensen in nood moeten weten dat bij caritas iets goeds gebeurt en dat ze je daar helpen.” ■

Vraag & Antwoord

Wanneer moet je iemand helpen?

De Veertigdagentijd en de Vastenactie zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Veel parochies bedenken in die periode allerlei acties om geld in te zamelen, dat ten goede komt aan een project ergens ver weg. Op die wijze kunnen christenen blijk geven van een wereldwijde solidariteit.

Christenen kennen een plicht tot hulp. Zij hebben de verantwoordelijkheid om zorg te dragen voor de noden van anderen en op te komen voor hun rechten. Zij moeten het algemeen welzijn wereldwijd bevorderen, door bijvoorbeeld mensen de kans te geven om zich volop te kunnen ontwikkelen door scholing of werk. Veel projecten van de Vastenactie maken zich juist daar sterk voor.

De sociale leer van de Kerk verbindt deze plicht tot hulp met het beginsel van subsidiariteit. Dat beginsel stelt dat je problemen moet proberen op te lossen op het niveau waar het probleem zich voordoet. Lukt dat niet, moet je een niveau hoger gaan. Anders maak je mensen te afhankelijk en krijg je een paternalistische cultuur: "Heb jij een probleem? Ik zal het wel even voor je oplossen!" Dat gaat in tegen het beginsel van de waardigheid van de menselijke persoon. De eigen verantwoordelijkheid van de mens moet gerespecteerd worden, zonder daarbij iedere vorm van hulp per definitie uit te sluiten.

Subsidiariteit sluit de eigen verantwoordelijkheid niet uit, maar juist in. En dat geldt voor alle niveaus. Als Kerk hebben we de plicht tot hulp aan de mens in nood, die we onder alle omstandigheden moeten vervullen. Immers, het is Christus zelf die zegt: "Wat je voor de minsten der mijnen hebt gedaan, heb je voor Mij gedaan" (Matteüs 25). Het is onze verantwoordelijkheid om te helpen. Maar dat mag de verantwoordelijkheid van de mens in nood niet uitvlakken. Idealiter is er bij hulp altijd sprake van een gezamenlijke verantwoordelijkheid en gelijkwaardige samenwerking. Zo komen twee verlangens bij elkaar en wordt er - hoe klein ook - gebouwd aan een beschaving van liefde. Zoals paus Franciscus zegt: "We kunnen met de kracht van het evangelie de wereld veranderen." ■

Diaken René de Weerd

René de Weerd is diaken van het bisdom 's-Hertogenbosch.
Hij vertaalde voor het bisdom Rotterdam de DOCAT en het DOCAT Werkboek.

WAT VRAAGT GOD VAN JOU?

- Roepingenzondag 2024

Door Daphne van Rosendaal

Beeld: Daniele Colucci via Unsplash

“Wat vraagt God van mij?” Deze vraag staat op de landelijke poster voor Roepingenzondag 2024. Het is een persoonlijke vraag. Zoals in de bijbel Jezus heel persoonlijk mensen aanspreekt en vraagt om Hem te volgen. De Heer riep persoonlijk de apostelen om Hem te vergezellen en uitgezonden te worden. Op hun beurt verzamelden zij andere leerlingen om zich heen als trouwe medewerkers in deze opdracht. Tot op de dag van vandaag gaat de Heer door met het roepen van werkers in de wijngaard. Een roeping van God wacht op het antwoord in vrijheid van de kant van de mens. En zo nodigt Roepingenzondag 2024 uit om na te denken over die vraag: wat vraagt God van mij?

Als het gaat om de vraag of God je roept tot het priesterschap of diaconaat, zal een antwoord zich vaak in de loop van de tijd ontwikkelen. Maar dat gaat niet vanzelf.

Je moet daar iets voor doen. En een van de belangrijke stappen die daarvoor nodig zijn is erover in gesprek gaan.

In het bisdom Rotterdam kan dat sinds twee jaar in het traject van het “Kom en zie-jaar”. Dit wordt vanuit Vronesteyn aangeboden voor mannen (18-45 jaar) die nadenken over hun roeping en daarbij ook de mogelijkheid van het priesterschap of diaconaat openhouden. Het is een jaar dat nog op niets voorsorteert, maar wil helpen ontdekken hoe God concrete mensen roept, hoe Hij dat ook nu doet en hoe je daarop kunt antwoorden. Uit het eerste “Kom en zie-jaar” meldden zich twee studenten voor de priesteropleiding van het bisdom, die nu studeren in het eerste jaar. Aan het huidige jaar nemen zes mannen deel.

Vronesteyn is huis van de opleiding en huis van de roeping in het bisdom

Rotterdam. Vronesteyn is het adres voor wie zijn roeping tot het priesterschap of diaconaat wil onderzoeken. Dat is niet iets dat alleen vóór de aanmelding als student plaatsvindt, maar gaat ook verder na de aanmelding als student en het met goed gevolg doorlopen van de toelatingsprocedure. Dus ook tijdens de jaren van studie en vorming.

Het onderzoeken van je roeping tot priester of diaken, en antwoord geven op “Wat vraagt God van mij?” gaat zo samen op met de bereidheid om je te laten vormen. Bij de opleiding gaat het concreet om vier pijlers. De menselijke vorming komt in zekere zin op de eerste plaats, omdat deze de basis is voor de andere pijlers: wie ben ik als persoon? Daarnaast zijn er de intellectuele vorming, de spirituele vorming en de pastorale vorming.

“Roepingenzondag is in onze Kerk een belangrijk moment in het jaar om te bidden en het geloofsgesprek over roepingen aan te wakkeren”, benadrukt bisschop Van den Hende. “Het is een moment om het besef te doen groeien dat het God zelf is die ieder mens roept, en dat verschillende specifieke roepingen een gave van God zijn.” Roepingenzondag heeft ook alles te maken met het samen op weg zijn van alle geledingen in de Kerk als gemeenschap van geroepen. Bisschop Van den Hende: “De zending van Christus die aan de Kerk is toevertrouwd, houdt in dat we uiteindelijk met onze eigen roeping een gezamenlijke opdracht te vervullen hebben in deze wereld: de verrezen Christus en zijn evangelie in woord en daad verspreiden.” ■

Op 29 november is in Voorhout overleden de hoogerwaarde heer **Louis Alfons Marie Banning**, priester van het bisdom Rotterdam, oblaat van de Sint Willibrordabdij, erekapeiaan van Lourdes, geboren op 29 oktober 1937 te Weerselo en priester gewijd op 8 juni 1963. Na zijn priesterwijding was hij werkzaam in verschillende parochies in het bisdom. Hij was judex bij de Kerkelijke Rechtbank van het bisdom Rotterdam, lid van de Priesterraad, spiritueel van het Centrum voor Priesteropleiding Vronesteyn, en deken van het

dekenaat Leiden en het dekenaat 's-Gravenhage. Ook was hij lid van het bestuur van het Diocesaan Pastoraal Centrum (D.P.C.). Louis Banning heeft zich zestig jaar als priester ingezet voor het geloofsleven in het bisdom Rotterdam en daarbij ook vele functies op diocesaan niveau bekleed.

Op 13 januari is overleden de eerwaarde pater **Leonardus Gerardus Josephus (Matthias) Terstappen CP** (1928). Pater Terstappen, Passionist, werd geprotest op 8 september 1951 en

priester gewijd op 5 mei 1957. Hij was verbonden met de pastoraal in het bisdom Rotterdam.

In Nijmegen overleed op 21 januari pater **Ben Stoffels SJ** (1937). Sinds 1956 maakte hij als religieus deel uit van de orde van de Jezuïeten, sinds 1968 als priester. Pater Stoffels was verbonden met de pastoraal in het bisdom Rotterdam toen hij woonde in de gemeenschap van de Jezuïeten in Delft. Lange tijd was hij tevens als spiritueel verbonden aan de priester- en diakenopleiding Bovendonk in Hoeven.

Benoeming

- **V.E. Tomic o.f.m.**, benoeming tot pastoor Kroatische parochie HH. Nikola Tavelic en Antonius van Padua te Bergschenhoek, 15-12-2023
- **Mgr. dr. J.H.J. van den Hende**, benoeming tot moderator a.i. Federatie H. Maria Magdalena te Rotterdam, 01-01-2024
- **Mgr. A.J. van Deelen**, benoeming tot administrator parochie De Goede Herder te Maassluis, Schiedam en Vlaardingen, 01-01-2024
- **Vicaris drs. H.M.W. Egging**, benoeming tot pastoor parochies HH. Nicolaas Pieck en Gezellen te Spijkenisse e.o. en De Heilige Familie te Oud-Beijerland e.o., 01-01-2024
- **Vicaris drs. H.M.W. Egging**, benoeming tot waarnemend-pastoor van de parochie St. Joris te Ridderkerk voor onbepaalde tijd met terugwerkende kracht per 01-01-2024.
- **S. Lokken**, benoeming tot diaken parochie De Goede Herder te Schiedam, Maassluis en Vlaardingen, 01-01-2024
- **R.L.M. Visser**, verlenging benoeming als pastoor parochie H. Thomas te Alphen aan den Rijn (tot 01-07-2024), 01-01-2024
- **W.T.M. Kuipers**, benoeming tot priester-assistent in de parochies St. Jan de Doper te Gouda e.o., St. Barnabas te Haastrecht en H. Bartholomeus te Schoonhoven, 01-01-2024
- **Drs. W.P.L. Broeders**, benoeming tot pastoor van de samenwerkende parochies Sint Ursula te Delft en O.L. Vrouw van Sion te Den Hoorn, Maasland en Schipluiden voor 0.6 fte, 01-02-2024
- **A.D. Aardoom**, benoeming tot parochievicaris parochie HH. Maria en Jozef te Leidschendam-Voorburg en Rijswijk, 01-02-2024
- **D.S. Huntjens**, benoeming tot parochievicaris parochie HH. Petrus en Paulus te Leiden e.o. voor 0.5 fte, 01-02-2024

- **T. Kouijzer MA**, benoeming tot pastoor parochie De Vier Evangelisten te Den Haag, 01-02-2024
- **Dr. Th.B. Hansen**, verlenging benoeming administrator Spaanssprekende parochie La Sagrada Familia te Rotterdam voor twee jaar (tot 20-02-2026), 20-02-2024

Goedkeuring en zending

- **Mw. drs. E.N. Beenhakker**, projectmedewerker parochievitaliteit voor het bisdom Rotterdam, voor 24 uren per week en twee jaar, 01-01-2024

Ontslag/ontheffing kerkelijke zending

- **Dr. J.A.J. Eijken**, eervol ontslag als coördinator Portugeestalige gemeenschap in Den Haag, 01-11-2023
- **M.J.J. Reneerkens**, eervol ontheffing pastorale zending als rector t.b.v. Stichting Ipse de Bruggen, locatie Landgoed Ursula te Nieuwveen, 01-11-2023
- **U.K. Kithuka c.s.sp.**, eervol ontslag als lid pastoraal team Federatie H. Maria Magdalena te Rotterdam, 15-11-2023
- **M. Sirovina o.f.m.**, eervol ontslag als pastoor Kroatische parochie HH. Nikola Tavelic en Antonius van Padua te Bergschenhoek, 15-12-2023
- **F. Wijnen c.s.sp.**, eervol ontslag als moderator Federatie H. Maria Magdalena te Rotterdam, 01-01-2024
- **Mgr. A.J. van Deelen**, eervol ontslag als administrator parochies HH. Nicolaas Pieck en Gezellen te Spijkenisse e.o. en De Heilige Familie te Oud-Beijerland e.o., 01-01-2024
- **Vicaris drs. H.M.W. Egging**, eervol ontslag als waarnemend-pastoor parochie De Goede Herder te Schiedam, Maassluis en Vlaardingen, 01-01-2024
- **S. Lokken**, eervol ontslag als diaken parochies HH. Nicolaas Pieck en Gezellen te Spijkenisse e.o. en De Heilige Familie te Oud-Beijerland e.o., 01-01-2024

- **Drs. J.H.S. Evers**, eervol ontheffing kerkelijke zending als geestelijk verzorger Leids Universitair Medisch Centrum te Leiden (vervroegd pensioen), 01-01-2024
- **W.T.M. Kuipers**, eervol ontslag als parochievicaris van de parochies St. Jan de Doper te Gouda e.o., St. Barnabas te Haastrecht en H. Bartholomeus te Schoonhoven, 01-01-2024
- **Drs. W.P.L. Broeders**, eervol ontslag als pastoor parochie HH. Petrus en Paulus te Leiden e.o., 01-02-2024
- **A.D. Aardoom**, eervol ontslag als parochievicaris team Federatie HH. Clara en Franciscus te Ter Aar e.o., 01-02-2024
- **D.S. Huntjens**, eervol ontslag als parochievicaris parochie HH. Maria en Jozef te Leidschendam-Voorburg en Rijswijk, 01-02-2024
- **Mgr. A.J. van Deelen**, eervol ontslag als administrator samenwerkende parochies Sint Ursula te Delft en O.L. Vrouw van Sion te Den Hoorn, Maasland en Schipluiden, 01-02-2024

Overig

- **J.H.W.M. van Noort**, met terugwerkende kracht per 31-07-2022 eervol ontslag als lid van het bestuur van de RK begraafplaats Zijlpoort te Leiden
- **W.M. Hettinga**, met terugwerkende kracht per 31-12-2022 eervol ontslag als lid van het bestuur van de RK begraafplaats Zijlpoort te Leiden
- **M.W.C.A.A. Magielse OP**, benoeming per 01-12-2023 voor een eerste periode van vier jaar tot lid van de Bisschoppelijke Brielse Commissie
- **J. Oude Vrielink ofm**, benoeming per 06-12-2023 voor een eerste periode van vier jaar tot lid van de Bisschoppelijke Brielse Commissie
- **Mevr. C.H.M. Waaijer**, per 01-01-2024 eervol ontslag als lid van het bestuur van de RK begraafplaats St. Agatha te Leidschendam

Onderzoek je roeping tot priester of diaken.

Kom volg Mij

Centrum voor Priester- en Diakenopleiding
Vronesteyn

vronesteyn.nl

Ontdek Van Kesteren
Al ruim 89 jaar hét schildersbedrijf uit de Randstad.

Met een sterk team aan ruim 80 vakmensen verfraaien, onderhouden en realiseren wij dagelijks betrokken, dynamisch en bekwaam kantoren, gebouwen, woningen en meer. Met als doel de klant volledig te ontzorgen.

Van Kesteren
 SCHILDERS

Herenstraat 36, Voorhout
 0252 - 21 17 79
vankesterenschilders.nl

Algemeen Nut Beogende Instelling
ANBI

Week Nederlandse Missionaris.nl
Pinksteractie 11 – 19 mei 2024

Geloven in de ander.
help & doneer!

Ieder mens telt mee.

Wij steunen missionarissen en missionair werkers.
NL30 RABO 0171 2111 11

wnm
 week nederlandse missionaris

▲ Crematorium PAX ▼ Koffiekamer op begraafplaats St. Barbara

▼ Kapel op begraafplaats St. Petrus Banden

ALLES MOGELIJK BIJ PAX

Bij PAX Begraafplaatsen & Crematorium is nu alles mogelijk in een sfeervolle omgeving:

- Begraven
- Cremeren
- Opbaring
- Rouwbezoek
- Asbestemming
- 24-uurskamer
- Chapelle Ardente (kapel in het licht)
- Afscheidsdienst in de kapel
- Condoleance in de sfeervolle koffiekamer

Heeft u vragen? Laat het ons weten!
T 070 350 37 18 - info@paxrkb.nl

PAX | BEGRAAFPLAATSEN
& CREMATORIUM
TE S-GRAVENHAGE

KERKHOF LAAN 10, 2585 JB 'S-GRAVENHAGE. T 070 350 37 18
WWW.PAXRKB.NL

Vastenactie 2024 Leven in een veranderende wereld

Klimaatveranderingen bedreigen de voedselzekerheid in het zuiden van Zimbabwe. Weduwe Thandekile maakt zich daardoor elke dag zorgen of haar kinderen genoeg te eten hebben. Vastenactie wil samen met de lokale bevolking onder meer gemeenschappelijke moestuinen en waterpunten aanleggen.

Helpt u mee?

Voor € 45 geeft u al een training tuinieren op agro-ecologische basis voor drie personen.

IBAN: NL21 INGB 0000 0058 50

www.vastenactie.nl

VASTENACTIE

Denk jij graag na over mens, maatschappij en het geloof?

Ontdek jouw studie Theologie aan Tilburg University!

In Tilburg of Utrecht

Ook in deeltijd

Informatiedagen:

Studie Informatiedag Theologie – 5 april 2024

Bachelor Meeloopdagen – 17 en 18 april 2024

Afgestudeerden gaan aan het werk in de Geestelijke verzorging, de kerk en het onderwijs, maar bijvoorbeeld ook bij overheidsinstellingen, het bedrijfsleven of in de media.

Bachelor Theologie | Bachelor Theology |
Master Geestelijke Verzorging | Master Theologie |
Master Christianity and Society | Universitaire
Lerarenopleiding Godsdienst en Levensbeschouwing
<https://www.tilburguniversity.edu/studeer-theologie>

Tilburg School of Catholic Theology

Understanding Society

Goede Vrijdag

29 Maart 2024

15:00 uur

Op Goede Vrijdag, 29 maart zal om 15.00 uur op R.K. Begraafplaats & Crematorium St. Laurentius onder leiding van diaken Franck Baggen de inmiddels traditionele bijzondere Kruisweg over de begraafplaats worden gelopen.

Op Goede Vrijdag herdenken wij het moment dat Jezus stierf. De laatste uren voor zijn dood worden verbeeld in de kruiswegstaties. In de Kruisweg van Christus kan ieder de spiegel zien van zijn eigen leven of dat van een dierbare overledene, met vallen en opstaan, met momenten van verlies en verdriet.

Samen willen we op deze dag, te midden van onze dierbare overledenen een processie lopen en bidden in het Portugees, Engels, Afrikaans, Surinaams, Filipijns en Nederlands. Tussen de staties zullen liederen worden gezongen vanuit de verschillende culturen en in de diverse talen. Tijdens de processie dragen we een groot kruis met ons mee.

Voorafgaand aan deze bijzondere Kruisweg heten wij u vanaf 14.30 uur van harte welkom in onze aula voor een kopje koffie of thee zodat we de mogelijkheid hebben om elkaar reeds te ontmoeten. Rond 15.00 uur zullen we met z'n allen naar de kapel gaan.

Ook na afloop is er nog gelegenheid voor ontmoeting met een kopje koffie of thee. Graag ontmoeten wij u op deze dag.

Nieuwe Crooswijkseweg 123, 3034 PN Rotterdam
www.begraafplaatslaurentius.nl/goedevrijdag